

זבחים

פרק י"ג

ואחר כך נטמא הכֹּשֶׁר, כולי עלמא לא פליגי
דחייב כרת. כי פליגי, שנטמא הכֹּשֶׁר ואחר כך
נטמא הגוף:

רבנן אית להו איסור כולל, דמתוך שחל עליו
איסור טומאת הגוף לאסרו בכֹּשֶׁר טהור שהיה
מוותר בו מתחילה, חל נמי אף על הכֹּשֶׁר טמא
ואף על גב שהיה אסור ועומד, כדי שיתחייב
עליו אף משום טומאת הגוף.

ורבי יוסי הגלילי לית ליה איסור חל על איסור
באיסור כולל, ואין איסור של טומאת הגוף חל
על אסור של טומאת כֹּשֶׁר.

ואין הלכה כרבי יוסי הגלילי.

וטהור שאכל טמא פטור, שאינו חייב אלא
על טומאת הגוף.

וטהור שאכל טמא פטור - מן הכרת, וסופג
את הארבעים משום (ויקרא ד' יט) "והכֹּשֶׁר אֲשֶׁר
יגע בכל טמא לא יאכל".

שאינו חייב אלא על טומאת הגוף - כדכתיב
(ויקרא ד' כ) "וטומאתו עליו, ונכרתה הנפש
ההוא" - בטומאת הגוף הכתוב מדבר.

חומר בשחיטה מבעליה, ובעליה
מבשחיטה.

חומר בשחיטה - שהשוחט להדיוט חייב,
והמעלה להדיוט פטור.

שהשוחט להדיוט חייב - השוחט קדשים
בחוז לאכילת הדיוט, חייב.

והמעלה - בחוז לצורך הדיוט, פטור משום
העלאת חוז. דגבי שחיטה כתיב "דם יחשב

זבחים

פרק י"ג

א השוחט והמעלה בחוז, חייב על
השחיטה וחייב על העליה.

השוחט - קדשים בחוז והעלן בחוז בהעלם
אחר, חייב על השחיטה וחייב על ההעלאה,
שהן שני גופי עבירה, דתרוניהו כתיבי - "אֲשֶׁר
ישחט" ו"אֲשֶׁר יעלה".

רבי יוסי הגלילי אומר: שחט בפנים והעלה
בחוז, חייב. שחט בחוז והעלה בחוז, פטור,
שלא העלה בחוז אלא דבר פסול. אמרו לו: אף
השוחט בפנים ומעלה בחוז, כיון שהוציאו
פסלו.

כיון שהוציאו פסלו - ואפילו הכי חייב, והוא
הדין לשוחט בחוז ומעלה בחוז.

ורבי יוסי הגלילי אמר לה: מה לשוחט בפנים
ומעלה בחוז, שכן היתה לו שעת הכושר.
תאמר לשוחט בחוז ומעלה בחוז, שלא היתה
לו שעת הכושר!

ואין הלכה כרבי יוסי הגלילי.

ב הטמא שאכל, בין קודש טמא ובין קודש
טהור, חייב.

הטמא שאכל וכו' - משום דפליגי רבי יוסי
הגלילי ורבנן בתרוניהו, ודמו הנך פתתי
פלוגתא אהדדי, תניניהו גבי הדדי.

רבי יוסי הגלילי אומר: טמא שאכל טהור,
חייב, וטמא שאכל טמא, פטור, שלא אכל אלא
דבר טמא. אמרו לו: אף טמא שאכל טהור,
כיון שנגע בו טמאהו.

רבי יוסי הגלילי אומר וכו' - כשנטמא הגוף

זבחים

פרק י"ג

"לעשות אותו לה'" – כל הנעשה לה' תזיבין עליו בחוץ, וכל שאינו נעשה לה' אין תזיבין עליו בחוץ.

המעלה פזית מן העולה ומן האימורין בחוץ, חייב.

המעלה פזית מן העולה ומאימורין - חצי זית מזה וחצי זית מזה.

חייב - דכולה כליל.

הקומץ, והלבונה, והקטורת, ומנחת כהנים, ומנחת כהן משית, ומנחת נסכין, שהקריב מאחד מהן פזית בחוץ, חייב.

הלבונה - של מנחת נדבה.

והקטורת - של כל יום – פרס שחרית ופרס בין הערבים.

ומנחת כהנים - שהיא כליל וראויה להעלה פקומץ של מנחת ישראל. אבל שיירי מנחת ישראל אינו חייב על העלאתן בחוץ.

מנחת כהן משית - עשירית האיפה שהוא מכיא בכל יום.

פזית - דהיינו שיעור הקטרה.

רבי אלעזר פוטר עד שיקריב את פולו.

עד שיקריב את פולו - דקסבר כל המתירין מפסלי בחסרון, וכל זמן שלא קרבו פולו לא הויא הקטרה לצאת בפלים ידי חובתן.

ולרבנן? הני נמי הוי הקטרותן בכזית, היכא דכולו קנים ולא חסרו קודם הקטרה.

וכולם שהקריבו בפנים, ושייר בהן פזית והקריבו בחוץ, חייב.

ושייר מהן פזית והקריבו בחוץ חייב - שחרי בזה נגמרה הקטרה.

וכולם שתסרו כל שהן, והקריבו בחוץ, פטור.

וכולן שתסרו כל שהן - קודם הקטרה על ידי איבוד או שריפה, נפסלו בחסרון, דכתיב (ויקרא ב' א) "והנותרת מן המנחה" – פרט לשחסרה היא או שתסר קומצה קודם הקטרה.

זבחים

פרק י"ג

לאיש" – אפילו השוחט לאיש, וגבי העלה כתוב "לעשות אותו לה'" – אינו חייב כשמעלהו בחוץ עד שיכניס בו לה'.

חומר בעליה – שנים שאחזו בסכין ושחטו, פטורים.

ושחטו פטורים - דכתיב (ויקרא י"ד ד) "דם יחשב לאיש ההוא" – אחד ולא שנים.

אחזו באבר והעלוהו, חייבין.

והעלוהו חייבין - דכתיב (ויקרא י"ז ח) "איש איש... אשר יעלה עולה או זבח" – שאין תלמוד לומר "איש איש", אלא לרבות שנים שאחזו באבר והעלוהו, שהן חייבין.

העלה, וחזר והעלה, וחזר והעלה, חייב על כל עליה ועליה – דברי רבי שמעון. רבי יוסי אומר אינו חייב אלא אחת.

העלה - ונודע לו.

וחזר והעלה - מאותה בהמה עצמה, חייב על כל אחת ואחת.

ואינו חייב עד שיעלה לראש המזבח.

עד שיעלה לראש המזבח - דכתיב (בראשית ח' כ) "ויבן נח מזבח לה'" – אלמא אפילו במת יחיד שהיא בחוץ, אינה העלה בלא מזבח.

רבי שמעון אומר: אפילו העלה על הסלע או על האבן, חייב.

אפילו העלה על הסלע או האבן - דכתיב (ויקרא י"ז ו) "וירק הכהן את הדם על מזבח ה' פתח אהל מועד" – ולא מזבח בבמת יחיד, ובפרשת המעלה בחוץ כתיב.

והלכה כרבי יוסי.

אחד קדשים פשרין ואחד קדשים פסולין שהיה פסולן בקודש, והקריבו בחוץ, חייב.

שהיה פסולן בקודש - כגון הלן, והיוצא, והנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו, הואיל ובפנים אם עלו לא ירדו, מתקבל בפנים קרינן ביה, וחיבין עליהן בחוץ, דכתיב (ויקרא י"ז ט)

זבחים

פרק י"ג

ואין הלכה כרבי אלעזר בכולה מתניתין, וניסוף המים בְּחָג לאו דאורייתא היא, אלא הלכה למשה מסיני.

רבי נחמיה אומר: שניירי הדם שהקריבן בחוץ, חייב.

שניירי הדם שהקריבן בחוץ חייב - בשניירי דמים הפנימים מיירי, וסבר דשניירי הדם מעפכים בהם, הילכך עבודה היא להתחייב עליה בחוץ. אבל בשניירי הדם של מזבח החיצון, מודה רבי נחמיה שאינם אלא למצוה, ולא לעכב, הילכך הוזקן בחוץ ודאי פטור. ואין הלכה כרבי נחמיה.

המולק את העוף בפנים והעלה בחוץ, חייב. מלק בחוץ והעלה בחוץ, פטור.

מלק בחוץ - נבילה היא, שאין מליקה אלא בפנים, לְכַף פטור על העלאתו בחוץ.

ואם תאמר: והלא כל הנעלים בחוץ נפסלו ביציאתן, וכן השוחט בחוץ פסול הוא, ותיביבין על העלאתו? התם רחמנא רבייה, אבל לענן שאר פסולים, מתקבלים בפנים בעינן.

השוחט את העוף בפנים והעלה בחוץ, פטור. שחט בחוץ והעלה בחוץ, חייב.

שחט בחוץ והעלה בחוץ חייב - אף על העלאתו, דכל שמתחייב על שחיטתו בחוץ, אם חזר והעלן הוא או אחר, חייב.

נמצא דרך הכשרו מבפנים, פטורו בחוץ. דרך הכשרו בחוץ, פטורו בפנים.

נמצא דרך הכשרו בפנים פטורו בחוץ - בגמרא קאמר תני: דרך חיובו בפנים פטורו בחוץ, ודרך חיובו בחוץ פטורו בפנים. כגון שחט העוף בפנים והעלה בחוץ, פטור. שחט בחוץ והעלה בחוץ, חייב. מלק בפנים והעלה בחוץ, חייב. מלק בחוץ והעלה בחוץ, פטור.

נמצא במקום שמתחייב על העלאתו אם נעשית העבודה הראשונה בפנים, כגון במליקת פנים, פטור על העלאתו אם נעשית המליקה בחוץ. ודרך שמתחייב על העלאתו אם נעשית עבודה

זבחים

פרק י"ג

המקריב קדשים ואימוריהם בחוץ, חייב.

המקריב קדשים ואימוריהם - שהקריב הפֶּשֶׁר והאימורים מחוברים בו, חייב משום אימורים. ולא אמרינן הרי בֶּשֶׂר חוצץ בין האימורין לאש, ודכונתה בפנים לאו העלאתה היא, דרחמנא אָמַר (ויקרא א' ח) "על העצים אשר על האש", והמַעֲלֵן בחוץ נמי לא יהא חייב - לא אמרינן הכי, לפי שמיין במינו אינו חוצץ.

מנחה שלא נקמצה והקריבה בחוץ, פטור.

מנחה שלא נקמצה - אינה ראויה לפנים, הילכך המקריבה בחוץ פטור.

קמצה וחסר קומצה לתוכה, והקריבה בחוץ, חייב.

קמצה וחסר קומצה לתוכה והקריבה בחוץ חייב - שפיוצא בה בפנים כשרה, כדתנן בהקומץ (מנחות ג' א) "נתערב קומצה בשנייריה לא יקטיר, ואם הקטיר כשרה".

הקומץ והלבונה, שהקריב את אחד מהן בחוץ, חייב. רבי אלעזר פוטר עד שיקריב את השני. אחד בפנים ואחד בחוץ, חייב.

הקומץ והלבונה - של מנחת נדבה, שניהם מתירים את שנייריה לאכילה. הילכך רבי אלעזר פוטר, דבְּעֵי הקטרת כל המתיר.

אחד בפנים - תחילה, ואחר כך השני בחוץ, חייב, שְׁנֵה גֹמֵר, ובו הפל תלוי.

שני בזיכי לבונה, שהקריב את אחד מהן בחוץ, חייב. רבי אלעזר פוטר עד שיקריב את השני. אחד בפנים ואחד בחוץ, חייב.

שני בזיכי לבונה - מתירים לחם הפנים.

הזורק מקצת דמים בחוץ, חייב.

רבי אלעזר אומר: אף המנסף מי חג בְּחָג בחוץ, חייב.

מי החג - שנתמלאו לשם ניסוף המים בְּחָג הסוכות, אם ניסף אותן בחוץ, חייב, דסבר ניסוף המים בְּחָג דאורייתא היא, הילכך מחויב עלה בחוץ.

זבחים

פרק י"ג

חִבְּרֵי דָחִוּי לִהְיוֹת נִשְׁפָּךְ לְאַמָּה, הִילָכָה אֶפִּילוּ שִׁירִיִּים לֹא הָיוּ.

אֶחָד בַּחוּץ וְאֶחָד בְּפָנִים, חַיִּיב עַל הַחִיצוֹן, וְהַפְּנִימִי מִכֹּפֶר.

וְהַפְּנִימִי מִכֹּפֶר - לְהַכְשִׁיר הַזֶּבֶח, שֶׁהָדָם הַנֶּזֶקֶק תִּחִלָּה בַּחוּץ, לֹא עָשָׂה הַמְשִׁיב פִּיּוּצָא בּוֹ.

לָמָּה הַדָּבָר דּוּמָה? לְמַפְרִישׁ חֲטָאתוֹ וְאַבְדָּה, וְהַפְּרִישׁ אַחֲרֵת תַּחֲתֶיהָ, וְאַחֲרֵי כֵךְ נִמְצְאָה הָרֹאשׁוֹנָה, וְהָרִי שְׂתִיחָה עֹמְדוֹת - שְׁחַט שְׂתִיחָה בְּפָנִים, פָּטוּר. שְׁחַט שְׂתִיחָה בַּחוּץ, חַיִּיב.

שְׂתִיחָה בַּחוּץ חַיִּיב - עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, דְּבִשְׁעַת שְׁחִיטָה כָּל אַחַת הֵיחָד רְאוּיָה בְּפָנִים.

אַחַת בְּפָנִים וְאַחַת בַּחוּץ, פָּטוּר.

אַחַת בְּפָנִים - וְהִשְׁגִּיה אַחֵר כֵּן בַּחוּץ, פָּטוּר, דִּהְיָא לָהּ חֲטָאת שְׁנִתְּכַפְּרוּ בְּעֻלָּיהָ, וְלִמִּיתָהּ אֲזָלָה, וְאִינָה מִתְקַבֵּל בְּפָנִים.

אַחַת בַּחוּץ וְאַחַת בְּפָנִים, חַיִּיב עַל הַחִיצוֹנָה, וְהַפְּנִימִית מִכֹּפֶרֶת.

חַיִּיב עַל הַחִיצוֹנָה - דִּהְיָא חֲזָא לְפָנִים, דְּאִיזָה מִהֵן שִׁירָצָה יְקָרִיבָהּ.

כֶּשֶׁם שֶׁדָּמָה פּוֹטֵר אֶת בִּשְׂרָה, כֵּךְ הוּא פּוֹטֵר אֶת בִּשְׂרׁ חֲבֶרְתָּהּ.

כֶּשֶׁם שֶׁדָּמָה פּוֹטֵר אֶת בִּשְׂרָה - מִן הַמַּעֲלָה, דְּזָרִיקָת דָּם מוֹצִיאָה בִּשְׂרׁ קוֹדֵשׁ קֳדָשִׁים מִן הַמַּעֲלָה, דִּינְחָבָה בָּהּ שְׁעַת הֵיחָד לִפְתָּחִים.

כֵּךְ הוּא פּוֹטֵר אֶת בִּשְׂרׁ חֲבֶרְתָּהּ - וְאִי עַל פִּי שְׁפִסּוּלָה, וְאַשְׁחַט שְׁנִיחָה בְּפָנִים קָאִי. וְאַשְׁמַעֲיָנָן הֵכָא דְהִיכָא דְמוֹנָחוֹת שְׂתִיחָה, וְקָדָם וְזָרָק אֶת דָּם הָאֵחָת, פָּטֵר אֶת חֲבֶרְתָּהּ מִן הַמַּעֲלָה, מִשּׁוּם חֲטָאת שְׁנִתְּכַפְּרוּ בְּעֻלָּיהָ, דְּקִימָא לָן הַחֲטָאוֹת הַמֵּתוֹת לֹא נִהְיָו וְלֹא מוֹעֲלִין.

זבחים

פרק י"ג

הָרֹאשׁוֹנָה בַּחוּץ, כְּגוֹן בִּשְׁחִיטָה, פָּטוּרוֹ בְּפָנִים - אִם נִשְׁחַט בְּפָנִים וְהִעֲלָה בַּחוּץ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: כָּל שְׁחִיבִין עָלָיו בַּחוּץ, חַיִּיבִין עַל פִּיּוּצָא בּוֹ בְּפָנִים שֶׁהִעֲלָהוּ בַּחוּץ, חוּץ מִן הַשּׁוֹחֵט בְּפָנִים וּמַעֲלָה בַּחוּץ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר וכו' - בְּמִלְתִּיה דְּתַנָּא קָמָא חֲסוּרִי מִיחֲסָרָא, וְהָכִי קָמְנִי: וְכֵן הַשּׁוֹחֵט בְּהֵמָה בְּלִילָה בְּפָנִים וְהִעֲלָה בַּחוּץ פָּטוּר, דְּאִינָה מִתְקַבֵּל בְּפָנִים, דְּכַתִּיב (ויקרא י"ט ו) "בְּיוֹם זִבְחָם" - וְלֹא בְּלִילָה, וְנִמְצָא הַזֶּבֶח פָּסוּל, וְלִפְיָכָּךְ אִינוּ חַיִּיב עַל הַעֲלָתוֹ. אֲבָל אִם שְׁחַט בְּלִילָה בַּחוּץ וְהִעֲלָה בַּחוּץ חַיִּיב, מִפְּנֵי שֶׁהִשְׁחִיטָה בַּחוּץ בְּלִילָה כְּשֶׁרָה הִיא. לְפִיכָּךְ חַיִּיב שְׂתִיחָה - עַל הַשְׁחִיטָה וְעַל הַהֲעֲלָאָה.

וּפְלִיג רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּהָא, וְאָמַר: כָּל שְׁחִיבִין עָלָיו בַּחוּץ, חַיִּיבִין עַל פִּיּוּצָא בּוֹ בְּפָנִים שֶׁהִעֲלָהוּ בַּחוּץ. כְּלוּמַר: כֶּשֶׁם שֶׁהַשּׁוֹחֵט בַּחוּץ בְּלִילָה וְהִעֲלָה בַּחוּץ חַיִּיב, כֵּךְ אִם שְׁחַט בְּפָנִים בְּלִילָה וְהִעֲלָה בַּחוּץ חַיִּיב עַל הַהֲעֲלָאָה, חוּץ מִהַשּׁוֹחֵט עוֹף בְּפָנִים וְהִעֲלָהוּ בַּחוּץ שֶׁהוּא פָּטוּר, אִי עַל פִּי שְׂאֵם שְׁחַט וְהִעֲלָה בַּחוּץ חַיִּיב. וְאִין הִלָּכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן.

ח **הַחֲטָאת שֶׁקָּבַל דָּמָה בְּכוֹס אֶחָד - נֶתַן בַּחוּץ וְחִזּוּר וְנֶתַן בְּפָנִים, בְּפָנִים וְחִזּוּר וְנֶתַן בַּחוּץ, חַיִּיב, שְׁכּוּלוֹ רְאוּי לְבוֹא בְּפָנִים.**

נֶתַן בַּחוּץ וְחִזּוּר וְנֶתַן בְּפָנִים חַיִּיב - מִלְּתָא דְּפִשְׁיטָא הִיא, וּמִשּׁוּם סִיפָא נִקֵּט לָהּ: נֶתַן בְּפָנִים וְחִזּוּר וְנֶתַן בַּחוּץ, שְׁאִינוּ נִתְּנָן בַּחוּץ אֲלָא שְׁיִירֵי הָדָם, חַיִּיב. וּמִתְּנִיתִין כְּרַבִּי נַחֲמָנָה, דְּסָבַר שִׁירִיִּים מִעַכְבִּים, וְאִינָה הִלָּכָה.

קָבַל דָּמָה בְּשְׁנֵי כּוֹסוֹת - נֶתַן שְׁנִיחָה בְּפָנִים, פָּטוּר. שְׁנִיחָה בַּחוּץ, חַיִּיב.

שְׁנִיחָה בַּחוּץ חַיִּיב - אַחַת. וְאִם הֵיחָד לּוֹ יְדִיעָה בִּינְתִּים, חַיִּיב שְׂתִיחָה.

אֶחָד בְּפָנִים וְאֶחָד בַּחוּץ, פָּטוּר.

אֶחָד בְּפָנִים - וְאַחֲרֵי כֵךְ הִשְׁגִּיה בַּחוּץ, פָּטוּר, וְאַפִּילוּ לְרַבִּי נַחֲמָנָה. דְּסָבַר כּוֹס אֶחָד עוֹשֶׂה אֶת